

Bogusz Wasik

archeolog, konserwator
Muzeum Zamkowe w Malborku
Nr ORCID: 0000-0002-2968-3015

archaeologist, conservator
Malbork Castle Museum
ORCID iD: 0000-0002-2968-3015

Zachodnie międzymurze zamku w Malborku w świetle badań archeologicznych z 2020 roku. Przekształcenia topografii i zabudowy

The West Zwinger of the Malbork Castle in the Light of Archaeological Research of 2020. Transformations of the Topography and Structure

Abstrakt

Artykuł stanowi podsumowanie wyników badań przeprowadzonych w 2020 roku na międzymurzu po zachodniej stronie Zamku Średniego w Malborku. Wniosły one nową wiedzę odnośnie do przekształceń układu terenu i zabudowy na tym obszarze – od średniowiecza do współczesności. Zadokumentowano poziomy pochodzące z początków budowy zamku. Odkryto średniowieczny mur obronny zamku, który – jak się okazało – w badanym miejscu przebiegał inaczej niż jego rekonstrukcja z 2. połowy XX wieku. Analiza tego obiektu i związanego z nim układu nawarstwień nasypowych umożliwiła rekonstrukcję przebiegu budowy. Po osadzeniu odkrycia w kontekście relikwów średniowiecznych murów, odsłoniętych we wcześniejszych latach, ukazuje się złożony układ systemu obronnego tej części zamku. Podczas badań odsłonięto też relikw zabudowy nowożytnej i współczesnej, co wniosło nową wiedzę do rekonstrukcji układu i techniki budowy znajdujących się tu domów.

Słowa kluczowe: zamek w Malborku, zamek krzyżacki, archeologia architektury, archeologia średniowiecza, archeologia nowożytności

Abstract

The article outlines the results of research conducted in 2020 within the zwinger on the west side of the Middle Castle in Malbork. The research provides new facts about transformations of the site layout and structures in this area from the Middle Ages to contemporary times. The layers from the beginning of construction of the castle were studied and documented. Furthermore, the mediaeval defensive wall of the castle was discovered. It turned out that the wall ran differently in the examined place than after reconstruction in the second half of the 20th century. The analysis of this structure and the associated stratification fill enabled the reconstruction of the construction phases. After the discovery was set in the context of the relics of the mediaeval walls exposed in previous years, a complex layout of the defensive system of that part of the castle becomes known. During the research, some relics of the modern and early modern development were also unearthed, which cast new light on the reconstruction of the layout and technique of construction of the local houses.

Keywords: Malbork Castle, Teutonic castle, archaeology of architecture, mediaeval archaeology, archaeology of the early modern period

Dr Bogusz Wasik, absolwent archeologii w Instytucie Archeologii Wydziału Nauk Historycznych (specjalność: archeologia architektury) oraz ochrony dóbr kultury w Instytucie Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa Wydziału Sztuk Pięknych (specjalność: konserwatorstwo) Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W ramach badań zwieńczonych obroną rozprawy doktorskiej i kolejnych projektów badawczych, realizowanych pod kierunkiem Marcina Wiewióry z Instytutu Archeologii UMK (ostatnio projekt „*Castra Terrae Culmensis* – na rubieży chrześcijańskiego świata”), zajmował się budownictwem zamkowym z terenu ziemi chełmińskiej. Szczególnie w kręgu jego zainteresowań są zagadnienia z zakresu dawnych technik budowlanych i przekształceń architektonicznych zamków. Od 2019 roku zatrudniony w Dziale Konserwacji Zamku Muzeum Zamkowego w Malborku. W tym okresie kontynuuje prace badawcze nad budownictwem zamkowym w Prusach, prowadząc m.in. badania zamku w Sztumie. Nr ORCID: 0000-0002-2968-3015

Bogusz Wasik, PhD, a graduate in archaeology from the Institute of Archaeology, Faculty of Historical Sciences (special field of studies: archaeology of architecture) and protection of cultural heritage from the Institute of Monuments and Conservation, Faculty of Fine Arts (special field of studies: conservation) of Nicolaus Copernicus University in Toruń. His research led him to a PhD degree and he developed projects under the supervision of Marcin Wiewióra from the Institute of Archaeology, Nicolaus Copernicus University (the most recent project, “*Castra Terrae Culmensis*: on the Frontiers of the Christian World”). Within this research, he focused on the castle buildings from the Chełmno region. He is particularly interested in historical building techniques and architectural transformations of castles. Since 2019, employed at the Conservation Department of the Malbork Castle Museum. He continues the research on castle structures in former Prussia, for example at Sztum castle. ORCID iD: 0000-0002-2968-3015